

SPEED UP, LEVEL UP, SKILL UP

ETT NYHETSBREV FRÅN FUTUREWISE
— APRIL 2025 —

AI FÖRÄNDRAR KRAVEN I ARBETSLIVET

I mitt arbete som föreläsare träffar jag många som är oroliga för att AI ska ta deras jobb. Eller att deras anställda är oroliga för det. Graden av oro varierar och den underliggande frågan är sällan explicit uttalad. Men den är relevant. För när kommer AI att vara så bra att den kan hantera just de uppgifter man själv utför? I detta nyhetsbrev tar vi oss inte an just denna fråga, utan snarare hur våra befintliga arbetsgifter förändras i takt med introduktion av AI i arbetslivet.

Vi beskriver vi tre olika konsekvenser, vilka ger en direkt indikation på hur våra arbetsuppgifter förmodas förändras de kommande åren. Det handlar om tre olika krafter som uppstår: speed up, level up och skill up, vilket kan sammanfattas så här.

Speed up: AI ökar kraven och förväntningarna på arbetskraften eftersom arbetet kan utföras snabbare och effektivare.

Level up: När AI inte kan lösa uppgifterna får vi människor ta oss an dem. Dessa kommer att vara mer komplexa än de triviala (som AI kan lösa själv).

Skill up: I takt med att AI förändrar arbetslivet behöver anställda ständigt anpassa sig och utveckla nya färdigheter.

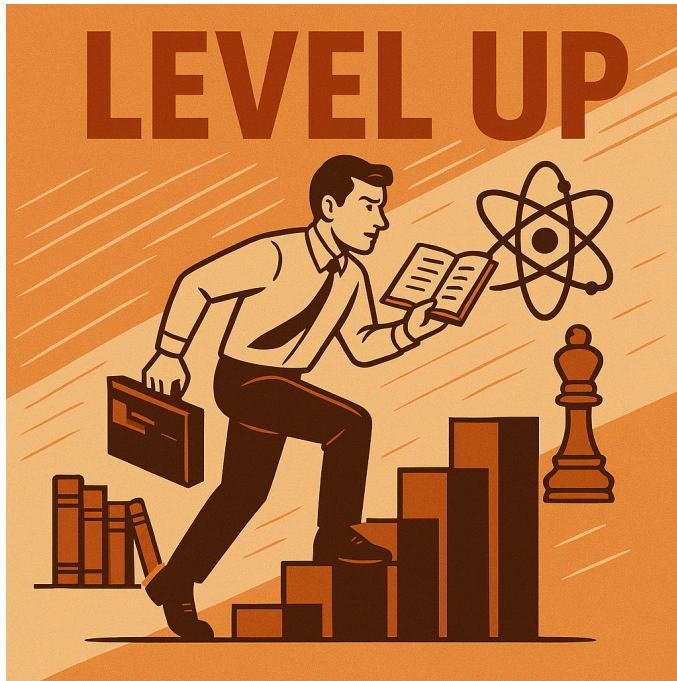
SPEED UP

Speed up är kanske den mest självklara följden av AI. I takt med att AI kan utföra allt fler uppgifter snabbare och effektivare, så innebär det att hjulen på de flesta arbetsplatser snurrar snabbare. Man skulle förstås kunna göra antagandet att den tidsbesparing som AI kan ge de anställda, skulle innebära en luftigare arbetsdag med fler raster och mer tid till socialt umgänge. Men så fungerar förstås inte kapitalismen. Istället kommer de anställda som drar nytta av AI-verktyg förväntas producera *mer* på samma tid. Och naturligtvis utan att få högre lön. AI ökar således kraven och förväntningarna på arbetskraften eftersom arbetet kan utföras både snabbare och effektivare. Arbetstakten *ökar* i och med införandet av AI. Detta leder till ett högre tempo och för många mer stress.

Noterbart är den studie från Örebro universitet som pekar på motsatsen, att AI istället skulle minska stressen. Problemet med denna studie är att den utfördes innan chattbotarnas genomslag vilket gör den mindre relevant. Som vanligt går det att hitta bevis för de flesta teser och enligt en studie från Karolinska Institutet tyder mycket på att AI på jobbet riskerar att leda till ett kraftigt förhöjt arbetstempo och bristande självbestämmande. Detta gäller särskilt vid *algoritmisk arbetsledning* där AI fungerar som en form av chef som står för schemaläggning, fördelning arbetsuppgifter och utvärdering av arbetsprestationer. Upplägg som dessa kan skapa hypereffektiva organisationer – men sönderstressade medarbetare. Forskarna till studien uppfattade att anställda med en AI-chef kände sig övervakade, utbytbara – och stressade. Att Microsoft säger upp 2 000 personer för att de anses "lågpresterande" är symptomatiskt.

LEVEL UP

En annan effekt av införandet av AI är att arbetsuppgifternas innehåll ändras. I takt med att AI klarar av att lösa allt svårare uppgifter förskjuts problemlösningsskalan för människor. Om vi tidigare på jobbet hade en del enkla uppgifter, rätt många medelsvåra uppgifter, och några riktiga utmanande, så kommer AI att ta sig an dem från den enkla sidan på skalan. Exempelvis kanske AI sorterar inkommande handlingar, vilket tidigare har varit ett tidskrävande men rätt triviale arbete. En relativt enkel uppgift försvinner, medan de svåra kvarstår. Varje sådan lättare uppgift som AI klarar av innebär en kontinuerligt ökande komplexitetsnivå på de resterande arbetsuppgifterna. Vi människor tvingas helt enkelt att "levla" uppåt.

Nu ska vi i ärlighetens namn säga att AI kommer att klara av även många av de mer komplexa uppgifterna och det beror väldigt mycket på verksamhetens natur. Men faktum kvarstår: AI kommer att lämna allt *svårare* uppgifter kvar till oss människor. Svårare i bemärkelsen sådant som AI ännu inte klarar särskilt bra, t.ex. nätverkande, relationer, omsorg, empati, känsliga samtal, delikata överväganden, etiska och moraliska bedömningar, flexibilitet, spontana förändringar, oförutsedda situationer, icke-repetitiva uppgifter, nyskapande, förståelse för kontext i den analoga världen, leverans av upplevelser, med mera. Innan AI-agenternas fulla genomslag saknar AI också dådkraft. Många av dessa är områden som ständigt går framåt och det finns exempel där AI visst klarar dem. Men följderna sammantaget blir att vi lämnas med mer sofistikerade arbetsuppgifter som kommer ställa nya krav på de anställda.

SKILL UP

Sammantaget innebär den nya situationen – och konkurrensen från AI om vi kan kalla den det – att vi måste förändra vårt sätt att lära oss saker och agera. Värdet av kunskap sjunker och det gäller istället att snabbt ompröva vad som är viktigt att kunna i framtiden. Vi behöver ständigt uppdatera oss och snabbt kunna lösa nya problem med den nya floran av ständigt uppdaterade verktyg.

En slutsats man lätt drar är att det krävs mer teknisk kunskap. Men situationen är snarare den omvända. Det kommer att krävas allt *mindre* teknikkompetens. Något som exemplifierar detta är företaget Lovable som utifrån en affärsidé som prompt skapar en app. Förvisso ännu kanske inte helt perfekt, men när vem som helst med rätt idé utan programmeringskunskap kan skapa en app förändras vad som skapar värde. Eller ta Landing som har en lösning där man skriver en prompt för en video, exempelvis "räkna antalet fotbollsspelare på planen", och direkt – inte bara får svaret – utan dessutom koden för att sedan använda den på vilka fotbollsmatcher som helst. Över tid kommer AI att sänka trösklarna för att dra nytta av systemen, så att även en teknisk okunnig person kan få stor utväxling.

När vem som helst kan skapa så gott som vad som helst, gäller det istället att veta vad som är värt att producera. AI må vara bra på att exekvera – det som tidigare krävde ett team eller en person med specialistkunskap kan nu utföras med en prompt – men själv idén, syftet och valet är fortfarande människans. Kreativitet uppgraderas i jämförelse med produktion. AI är en lydig och medgörlig samarbetspartner som följer mönster och är tillmötesgående. Men den kliver sällan utanför ramarna. För det är än så länge upp till människan att våga tänka nytt.

Nytt föredrag:

Agentisk AI

Den nya vågen av AI-innovation

Detta föredrag tar med er på en fascinerande resa in i framtidens värld där agentisk AI tar över komplexa och tidskrävande uppgifter. Upptäck hur AI-agenter effektiviserar arbetsflöden och levererar fantastiska resultat utan kontinuerlig mänsklig input.

- Vad är agentisk AI och vilken konkret nytta kan det ge?
- Hur skiljer sig detta från traditionella chattbotar?
- Hur kan agenter tänka och agera på egen hand?
- Vilka möjligheter och risker innebär det?
- Hur kommer framtiden förändras i ljuset av utvecklingen?

Se till att förbereda er för den agentiska eran och hur ni kan framtidssäkra er verksamhet!

[Klicka för att läsa mer om föredraget](#)

Hör gärna av er för mer information: info@futurewise.se

Det är dags att välkomna er nya medarbetare.

LITE OM FUTUREWISE ERBJUDANDEN:

OMVÄRLDSANALYS

Futurewise producerar toppkvalitativa och skarpa omvärldsanalyser för just er bransch.

Vi kartlägger er marknad, gör intervjuer, letar trender, studerar alternativa affärsmodeller och sammanställer resultaten i lättillgängliga rapporter.

För att involvera personalen tar vi helst fram materialet tillsammans mer er under interaktiva workshops.

[Klicka för att läsa mer om omvärldsanalys](#)

FÖREDRAG

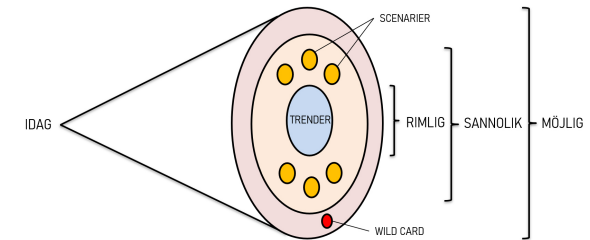
Vi håller upp emot 100 föredrag årligen där vi presenterar inspirerande trender och tankeväckande framtidsbilder.

Vi siktar på att underhålla samtidigt som vi delger ny kunskap och kryddar sedan med lite provokation.

Anlita Futurewise till nästa konferens, kick-off eller kundevent!

[Klicka för att läsa mer om föredrag](#)

UTBILDNING

Vi arrangerar flera gånger per år öppna utbildningar i omvärldsanalys. Lär dig kombinera beprövade metoder med nya IT-verktyg för att skapa effektiva plattformar för systematisk omvärldsanalys.

Du tränar förmågan att tidigt upptäcka trender liksom hur man drar nytta av dem.

Ta två utbildningsdagar och se till att bli en grym trendsparare du också!

[Klicka för att läsa mer om utbildning](#)

